ОСТАННІ НОВИНИ

19:40 «Макмо продовження кодіння по колу»: аналітик про нову формулу війни Путіна
19:35 Помилки відкрита: Трамп зробив заяву про Омську протоку
19:34 Став відомий перший Супергерм «Дванаст» у Лізі Європи: підсумки жеребкування
19:04 Коли та для чого підготати картоплю
18:54 Скандал з дипкорпусом на Кіпрі: що пишуть ЗМІ про відставку посла та фейкових «плохеских кокснів»
18:04 Дружа, щоб не стаматься: Ковальчук розповіла про популярного талант-шоу
18:04 Дочні депутати разом з мережкиним НАБУ та САП викладали «менеса» до України від ЄС». Якщо не хочуть, — погрожують

«Цей порцеляновий триптих — справжній раритет», — колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк

КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

20:46 — 18 жовтня 2025

Ольга СМЕТАНСЬКА, «ФАКТИ»

У 1967 році всесвітньо відомий дизайнер із Сен Лоран, для якого був створений сорт троянд з ароматом його парфумів, презентував на високому подіумі африканську колекцію. Вона викликала резонанс у вузьку світ. Африка посідала в житті модельєра особливе місце, адже він народився в Алжирі, а у 1950-70-х роках любив тривідати на вілну у Марракеш, де шукав творчого натхнення. Колекція весна-літо 1968 року вразила паризьких модниць сафарі-образами: без з тих пір неодмінно затребувані для літнього відпочинку. Африканські мотиви присутні у модних колекціях і багатьох інших всесвітньо відомих дизайнерів.

Сьогодні мова піде про триптих з настінних ваз — «Гвіневі», «Ліберіє», «Конго» — створений на Коростенському фарфоровому заводі волевою мистецтвом Валентиною Трегубовою у 1965 році — за два роки до гучної презентації колекції із Сен-Лорана.

В нетрях «ФАКТАМ» колекціонерка та дослідниця історії української порцеляни, авторка книг Людмила Карпінська-Романюк розповіла про образи, натхненні африканськими мотивами.

«Рослина і кашпо ніби продовжує фігуру — як зачіска, як пір'я, як сценічний аксесуар»

- Цей порцеляновий триптих — справжній раритет, — говорить Людмила Карпінська-Романюк. — Тут настінні вази з африканськими мотивами зачарують красою. Кашпо тут — не тло для рослини, яка ніби продовжує фігуру — як зачіска, як пір'я, як сценічний аксесуар. Але навіть без неї це речі залишаються завершеними, бо їхня головна функція вже не тільки утилітарна, а й художня. Саме такі виробу особливо точно відповідають поліу сувенірної культури того часу: неевтилой формам, виразної сугвети, вловлвиий образ, якщова емоцие. Це серія ковуу у двох видах розпису — серійному та авторському.

Валентина Трегубова. Кашо настінні фігурні: «Гвінея», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (серійний варіант розпису)

Валентина Трегубова. Кашо настінні фігурні: «Гвінея», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (авторський варіант розпису)

— Кожна фігурка кашо схожа по-своєму.

— Так. Ось, наприклад, «Гвінея». На мою думку, це найстильніші і найбільш «хемкий» образ у трійці. Постать, стоячка. Дівчина іде, але не поспішає — у її пластиці є спокій і внутрішня рівновага. Колірна гама заворожує. Шоколадний тон шкіри контрастує з світлими та яскравими орнаментальними вицителам. Це відтінки тропічної природи — зелені ліса та бунчик квітів. Наприклад, у Гвінеї росте чимало видів тропічних орхідей. Зачарувать красою напрость тна ланш. У цій кранін справжній фруктовий рай: ванно, папайя, ананаси, апельсин... Жовта хустка на голові дівчини дарує відчуття сонячного настрою. Це робота — про тепло та природність.

Валентина Трегубова. Кашо «Гвінея». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

— Чим особливе кашо «Ліберія»?

— У триптиху це найдинамічніша постать. Вона ніби балансує на межі руху. Це образ енергії, імпульсу, внутрішнього апокоя. Відчуття дивамки підкаєть контрасти чорного і білого та яскраві вкраплення червоного і жовтого. Це майже ритм барабана, візуалізований у порцеляні.

Валентина Трегубова. Кашо «Ліберія». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

«У час, коли були створені роботи, не було інтернету. А поїхати у подорож до Африки було нереальним»

— Яка з фігурок вам подобається найбільше?

— «Конго». Це фігурка найактивнечная і водночас найбільш умхена. Це дівчина не «танцює» і не «йде» — вона ніби плаве. На її шиї — яскраве намисто.

Валентина Трегубова. Кашо «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік

— Читала, що такі червоні кольє з бісеру дуже популярні у дівчат Кенії. Перші нитки зазвичай дарує донці батько. Червоні буси — знак того, що дівчина готова до заміжжя. До речі, у світі аксесуарів відомі сережки-«конго» у формі кілець.

- Африканські образи — цікава тема. У час, коли були створені роботи, не було інтернету. А поїхати у подорож до Африки було нереальним. Стиж, жистиеи вшачала особливості африканської моди у літературі. Наших кашо — «Гвінея», «Ліберія», «Конго» — це українські символи «нашого», екзотичного світу. Це світ, який стрімкиетьеся у роботах Валентини Трегубової через ритм, колір і пластику. Кожна фігура — стан руху і настрою. Цей триптих — не просто декоративна серія, а цілісна пластична поема, де кожна фігура звучить як окремий голос, а разом вони утворюють ритм.

«У цих кашо були б доречні рослини, що асоціюються з тропіками»

— У чому особливість саме авторського розпису триптиха, якщо порівнювати його з серійним?

- Обидва розписи Валентини Трегубової цікаві — кожен по-своєму. Але, на мою думку, у авторському розписі ці образи набувають особливої сили. Насичені червоні, глибокі сині, густі чорні поверхні дуже виразно передають емоційний стан. Кожна постать — це рух, скоплений у моменті. Зігнуті коліна, напружені руки, легкий нахил корпусу — усе говорить про внутрішній ритм, про танець, який триває. І саме авторський розпис підсилює цю динаміку. Серійні варіанти зазвичай дещо узагальнені та спрощені, і саме тому зручні для тиражу. Авторський розпис інший. Він живий, у ньому більше свободи: варіативність ліній, смнлаеи кольорової поєднання... Авторський розпис робить речі унікальними. Він звучить глибше, інтонаційно багатше.

— Якими рослинами ви б доповнили ці кашо?

- Я не наполягаю їх квітами, тому що вони ніби триптих у першу чергу — арт-об'єкт. Але якщо наповнювати, тут були б доречні рослини, що асоціюються з тропіками. Наприклад, це може бути папороть. Взагалі, цей рослина не «малалась» з фігурок, а продовжувала б їх — ніби цей танець виходить за межі фарфору.

Раніше у «ФАКТАХ» колекціонерка Людмила Карпінська-Романюк розповідала про те, що серію «Сторічний ярмарок», яка коштувала фантастичні дорого, експортували до Канади та Японії.

До речі, запрошуємо читачів «ФАКТІВ», які є поціновувачами краси порцеляни, до першого в Україні Музею фарфорових фігур ShvedsMuseum. У колекції музею ви зможете побачити найкращі зразки світових фарфорових мануфактур. Нещодавно у музеї відкрито зал українського фарфору, де представлено чимало унікальних робіт вітчизняних майстрів-фарфористів. Неймовірна порцелянова подорож подарує вам чимало позитивних емоцій та залишиться на все життя!

Фото у заголовку: Валентина Трегубова. Кашо настінні фігурні: «Гвінея», «Ліберія», «Конго». Коростенський фарфоровий завод, 1965 рік (авторський варіант розпису)

Фото з альбому Людмили Карпінської-Романюк

Читайте нас у Facebook

← До листу розрізу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть Ctrl+Enter

Друкована версія | Лист редакторам | Поскаржитися

Поділитися | Поділитися | Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Як правильно використовувати капусту при гастриті: рецепти із кожної найбільше

Українця звусить встановити вдома другий супутниковий інтернет: що це спонтуться

Дзвін — «Справжнього» та вибір без комплексів. Ірина Дзвін: «Кожна» і зміни залучення: перевірка Таро-прогноз на 19 жовтня

Газ для українця різко подорожчає: тарифи зростуть вже цей місяць

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини | Світ | Культура | Країна дня | Історія дня | Історія суспільності | Запитання дня | Спорт | Суспільство | Спорт | Спорт | Спорт